

Egész évben fánk szezon

Már a nagyi is ismerte a reformkonyhát Molnár Jánosnéknál: azóta öröklődik a családban a pehelyfánk receptje. Kóbori Kovács Vilmosné pedig kéthetente süti kedvenc túrós édességét – lapunk szakácskönyvének e két szerzője egyetért abban, hogy egész évben szezonja van a fánknak.

R. TÓTH GÁBOR

Hamvazószerdával a héten véget ért ugyan a farsang, a fánk szezonja azonban korántsem. Bizonyítják ezt olva-

nagymamám honnan vette anno a reforméteknek számító fogás ötletét. A fánk lelke a barna cukor és a sárgarépa – árulja el Molnár Jánosné, utóbbiról megjegyezve: nagyon kedvelik a családtagok.

Hagyományos farsangi fánkot ritkábban készít: ennek titkát nagyszülei, szülei ismerték igazán, ő maga „nem tudja annyira szépen” sütni a szalagos fánkot. Talán azért, mert az otthon készült tésztáknál „a gyakorlat a fontos”.

Ugyanezt vallja szakácskönyvünk

KÓBORI KOVÁCS VILMOSNÉ KÉTHETENTE SÜT FÁNKOT

Fotó: Frank.Yvette

→ A rosszul célzó pékné

Halász Zoltán Mesélő szakácskönyve szerint fánkot Krapfenné, egy korán elhalálozott bécsi pék özvegye süített először, teljesen véletlenül. Továbbvitte férje üzletét, ám nem volt könnyű élete. Egy napon nem készült el idejében a kenyérről, vásárlói cífrákat mondtak, mígnem a pékné kijött a sodrából, és egy darab kenyértésztát valakinek a fejéhez akart vágni. Ám a kályhán lévő lábasba talált bele, amelyben zsír forrdogált. A tészta néhány perc alatt aranysárgára sült – a bécsiek pedig azóta is Krapfennak nevezik a fánkot, emlékezve a rosszul célzó péknére.

sóink, akik lapunk nagy sikerű, ügyfélszolgálatainkon még mindig kapható szakácskönyvébe fánkrecepteket küldtek.

– Szereti a család ezt az édességet, mindegy, farsang van-e vagy sem. Még olyan áron is elkészítem, hogy ilyenkor az egész lakás megtelik olajszaggal – mutat be rögtön rémisztő, ám mégsem elrettentő komplikációkat Molnár Jánosné.

Férjével, gyermekével, két unokájával és vejevel hatan ülnek körbe az asztal – repesve várva az étkezés végét, hogy asztalra kerüljön a házi specialitás, a sárgarépas pehelyfánk. – Nagyon régi a recept, szinte érthetetlen,

másik fánkspecialistája, Kóbori Kovács Vilmosné is: kéthetente süt. Férje, vörösdiplomás szakács lévén, avatott segítőtje a konyhában. – Gizikém, hol van a porcukor? – kérdezte ottjártunkkor. Az asztalon már ott illatozott a nyálánság. Igaz, ezúttal nem a specialitásnak számító túrófánk. – Ennek receptjét a nagymamámtól tanultam, az 1800-as évek óta öröklődik. Egy óra alatt elkészíthető: a fél kiló túróból, négy tojásból, két evőkanál sütőporból, pici sóból, 50 deka lisztből 20 deka cukorból sűrű tésztát keverünk, fél óra pihentetés után evőkanállal forró olajba szaggatjuk. Vaníliás-cukorral megszórva tálaljuk – mondja Gizike

→ **PEHELYFÁNK.** 6 evőkanál liszt, ugyanennyi zabpehely, 30 deka reszelt sárgarépa, 2 evőkanál cukor, 2 tojás, 2 deci tej, 2 deka élesztő, csipet só, olaj, vaníliás cukor és baracklekvár felhasználásával alig másfél óra alatt elkészül a pehelyfánk, amelyet Molnár Jánosné úgy készít, hogy cukros tejben megfuttatja az élesztőt, összekeveri a zabpehellyel, tojással, liszttel és répával. Az így kapott, galuska állagú tésztát megkelesztve forró olajba teszi, mindkét oldalon pirosra süti, és még melegen vaníliás porcukorba forgatja.

néni, aki szerint ha hagyományos fánkot készítünk, leginkább sűrű baracklekvárral érdemes megspékelni, de nem szabad elzárkózni a meggy- és eperlekvártól sem. Mi sem követjük el ezt a balgaságot: majszoljuk az élénk került lekváros, csokis édességet egyaránt.

Szegediek a legtöbbet idézett kutatók listájának élén

Az egyik hazai hetilap egy nemzetközi mutatószám alapján összeállította a száz legtöbbet citált magyar tudós névsorát. Két tudományterületen is szegedi kutató áll az élén: Solymosi Frigyes, illetve Dudits Dénes. A világ hat-ezer legidézettebb kutatója között pedig ott van Csörgő Sándor is.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A kémiai tudományokban Solymosi Frigyes, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kara kémiai tanszékcsoportjának vezetője, az agrártudományok területén pedig Dudits Dénes, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjának főigazgatója a legidézettebb magyar kutató – derül ki egy hazai hetilap január végén közzétett rangsorából.

A Heti Válasz összegyűjtötte a száz legeredményesebb, magyarországi kutatóhelyen dolgozó természettudóst, két tudományterületen is szegedi kutatót említve első helyen.

A számítását Jorge E. Hirsch kaliforniai fizikus módszere alapján végezték: ő a tudományos tevékenység, a közlemények elismerésének, visszhangjának jellemzésére speciális mutatószámot vezetett be, amelyet a Web of Science honlap a világ összees publikáló kutatójára nézve közöl. A világ hatezer legidézettebb kutatója között e szerint hat magyar is szerepel – köztük a szegedi Csörgő Sándor matematikus, a Sztochasztika Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára.

Vitasorozat az üzleti biztosítók veszélyeiről

Egészségünk forog kockán, ha megszavazzák a törvényt

Mindannyian új esélyt kaptunk, ellenzéki képviselők és civilek szerint akkor, amikor a köztársasági elnök úr visszaküldte a parlamentnek az üzleti biztosítókról szóló törvényt. Azért, hogy elháruljon a veszély a fejünk fölül, vitára hívták ki az MSZP–SZDSZ-es képviselőket fideszes megyei képviselők és szakemberek. A zsúfolt termekben a közönség is egyértelműen az üzleti biztosítók ellen szólt. Kérték és követelték, hogy maradjon meg a jelenlegi, ha nem is tökéletesen, de biztonságosan működő rendszer, és ne kísérletezzenek velünk tovább.

Néhány hete, a törvény első szavazása előtt nyílt levélben szólította fel az MSZP–SZDSZ-es megyei képviselőket Magyar Anna, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke a törvény elutasítására. Most, az új esélyt kihasználva a fideszes képviselők a nyílt párbeszédet és a meggyőzést választották. 11-én kiderül, sikerült-e.

Szegeden Nógrádi Zoltán vitázott múlt pénteken Sándor Klárával, Bodó Imre és Witmann Tibor professzor pedig hétfőn dr. Kozma Józseffel. Makón csütörtökön vette fel a kesztyűt a megyei Orvos Kamara elnöke, dr. Domokos István. A vitasorozat zárásaként érkezett a városba Cser Ágnes, az EDDSZ elnöke, aki vállalta, hogy

a megye összes MSZP–SZDSZ-es képviselőjével vitázik: Botka Lászlóval, Gécsi Józseffel, Újhelyi Istvánnal és a többiekkel. Nógrádi Zoltán a zsúfolt terem hallgatósága előtt jelentette ki: álságos propaganda, amit a kormány folytat. Nem marad meg a nemzeti kockázatközösség! Mivel profitorientált az egész világ, ehhez igazítják a magyar egészségügyet – árulta el magát az egészségügyi miniszter egy őszinte pillanatában a Beszélőben. Az SZDSZ tervei szerint a távlati jövő pedig egyértelműen az, hogy tisztán üzleti magánérdekekre alapozott biztosítási rendszer jöjjön létre.

Ha újra megszavazzák az egész-

ségbiztosítási törvényt, mindössze 20 millió forintos befektetéssel 500 ezer ember élete és gyógyulási esélye felett rendelkezhet egy-egy magántársaság! A rendszer úgy épül fel, hogy minél jobban dolgozik egy-egy biztosító, az számára egyre veszteségesebb, hiszen oda vándorolnak majd a sokba kerülő, nehezen, költségesen gyógyítható páciensek. Egy idő után a biztosító tönkremegy, és a szabályok szerint ekkor milliárdokat zsebelhet be az államtól. A hozzá tartozó betegeket pedig az állam biztosítja tovább, így kialakul egy „szegénybiztosító”, ami a társadalom végzetes kettészakadásához vezet.

Nógrádi idézte a köztársasági elnököt, aki az MSZP–SZDSZ többség által egyszer már megszavazott törvényt visszaküldte a parlamentnek. Sólyom László többek között azt írta: ez egy kísérlet, amelybe belekényszerítik a lakosságot, és súlyos hiba, hogy nem ismert a kimenetele. Nógrádi komolyan kérte vitapartnerét: ne kísérletezzenek tovább, az egészségünket kockára téve. A közönség ennél zajosabban nyilvánított véleményét Sándor Klára álláspontjáról. A

felfűtött indulatokból egyértelmű volt, hogy nem akarják a törvényt.

Bodó Imre eredetileg Újhelyi Istvánt hívta vitára, aki nem állt ki, inkább Kozma Józsefet küldte maga helyett.

Bodó kijelentette: az egészségbiztosítás nem bal-, vagy jobboldali. Ez a rendszer a magyar embereké. Éppen ezért állami kézben kell maradnia, hiszen ennek mi befizetői, tulajdonosai vagyunk. A külföldi példák alapján Franciaországban, Németországban és Angliában senkinek sem jut eszébe átalakítani az egybiztosítós modellt, Svájcban most szervezik a népszavazást a rendszer visszaállítása érdekében. Hollandiában pedig – ahol több biztosító működik – súlyos károkat okozott a változtatás. Szlovákiában most térnek vissza a megbukott rendszerről a korábbira.

A kormány azt mondja, hogy célja az egészségügyi ellátórendszer eredményesebbé tétele, az egyenlőtlenségek mérséklése és az egészségügyi források hatékonyabb felhasználása. Bodó szerint valójában azonban át akarják játszani az üzleti világnak az eddigi befizetéseinket

kezelő OEP-et, az egészségügyi vagyont, mindannyiunk gyógyulási esélyeit. Az egészségügyi szolgáltatást máris körbeveszi az üzlet, de a betegellátást nem lehet közvetlenül kiszolgáltatni az üzleti érdekeknek. A profitorientált biztosítási modellben a nyereség a fontos, és nem a betegellátás. Az egyenlőtlenségek pedig éppen hogy nőnek, nem pedig csökkennek! Witmann professzor szakmai érvekkel támasztotta alá az elhangzottakat. A közönség itt is egyértelművé tette: nem szabad megszavazni a törvényt. Kozma József MSZP-s képviselő nem nyilatkozott egyértelműen, hogyan fog szavazni.

Makón Buzás Péter és Tukacs István MSZP-s parlamenti képviselő volt jelen a kormánypártiak részéről, és Domokos István érvelt orvos-szakmai szempontok alapján. Komoly veszélyforrás, hogy az új egészségpénztárak nem lesznek kötelesek valamennyi kórházzal szerződést kötni – mutatott rá dr. Domokos István. A kisebb,

kevesebb pénzből gazdálkodó intézmények így elvesztik a gyógyítás esélyét, ez pedig végül a bezárásukhoz vezethet – ezt Makón különösen fontos elmondani. A biztosítók az 1600 milliárd egészségügyi kasszázt körülbelül 50–100 milliárd forintért – huszadáron – veszik át! Ezzel az egészhez képest minimális befektetéssel az üzleti szféra „foglal el” az államot, és kikényszeríti a neki legkedvezőbb szabályozást. Ebből nagyon jól látszik: itt a pénzről van szó, és nem az egészségünkről. Sőt: félő, hogy a már most is nagyon magas járulékok tovább emelkednek, hiszen az új, drágább rendszer működését és a biztosítók profitját is meg kell fizetnünk. Itt még az is elhangzott az MSZP-s képviselők részéről: az orvosok inkább gyógyítsanak, a képviselők pedig foglalkozzanak a törvényekkel. A közönség azonban másképp látta: a saját orvosi ellátását nem akarta a parlamenti képviselők szavazatai által kockára tenni. (PR)

